

**ІНФОРМАЦІЯ**  
**про результати діяльності органів**  
**прокуратури Сумської області за 9 місяців 2016 року**  
**(на виконання вимог ст.6 Закону України «Про прокуратуру»)**

Органами прокуратури Сумської області при виконанні покладених Конституцією України і Законом України «Про прокуратуру» функцій вживаються організаційно-практичні заходи з метою захисту прав і свобод людини, загальних інтересів суспільства та держави на території регіону

Завдяки вжитим органами прокуратури **скоординованим заходам** вдалося подолати загальний ріст злочинності.

За 9 місяців 2016 року на території області обліковано 11521 злочинів, що на **3,2%** більше, ніж за аналогічний період минулого року. По Україні спостерігається зростання кількості облікованих злочинів на **18,9%**.

Кількість зареєстрованих **особливо тяжких злочинів зменшилася на 1,9%**, тяжких - на 0,2%.

На **2%** менше обліковано грабежів, у той же час у державі відмічається ріст злочинів цієї категорії на **35,9%**. Також відмічено зниження на **14,4%** злочинів щодо незаконного заволодіння транспортними засобами при зростанні середньої по державі кількості таких злочинів на **17,3%**.

Сталою є тенденція до зменшення кількості злочинів окремими категоріями осіб: **неповнолітніми (-28,5%), особами, які раніше вчиняли злочини (-11,8%), вчинені у стані алкогольного сп'яніння (-23,6%)**.

У той же час у структурі та динаміці злочинності має місце негативна тенденція до **збільшення** кількості тілесних ушкоджень, що спричинили смерть потерпілого на **38,5%**, розбоїв - на **1,9%**, крадіжок - на **5,3%**.

З метою подолання вказаних негативних явищ 5 вересня поточного року проведено міжвідомчу нараду керівників правоохоронних органів та органів виконавчої влади, на якій розглянуто питання стану досудового розслідування у кримінальних провадженнях за фактами умисних вбивств громадян, їх безвісного зникнення, а також стан профілактики правопорушень вчинених у громадських місцях на території Сумської області.

За результатами попередньої спільної координаційної наради, проведеної у березні, реалізовано низку заходів, спрямованих на протидію злочинності та кримінальній корупції у регіоні, виявлення і припинення кримінальних правопорушень.

Крім того, керівниками місцевих прокуратур у поточному році проведено **8** координаційних нарад.

Разом з іншими правоохоронними органами області створено та діють **5** постійно діючих робочих груп з питань протидії злочинності та корупції, **59** спільних робочих груп по боротьбі з окремими видами злочинів, **21** спільна

робоча група щодо розкриття та розслідування конкретних кримінальних проваджень.

У липні-вересні наказами прокурора Сумської області та ряду керівників місцевих прокуратур створені міжвідомчі робочі групи з питань виявлення та запобігання злочинам у земельній та лісовій сферах.

Як результат, завдяки вжитим заходам до суду спрямовано 14 кримінальних проваджень у **сфері лісокористування**, більшість з яких у серпні-вересні поточного року. До кримінальної відповідальності у цих провадженнях притягнуто низку службових осіб Агролісгоспу, у тому числі керівників чи виконувачів їх обов'язків.

У направлених до суду кримінальних провадженнях у сфері лісокористування встановлено збитки на загальну суму майже **1,4 млн. грн.**, з яких 595 тис.грн. відшкодовано у ході досудового слідства, заявлено позови на суму 400 тис.грн.

На цей час у провадженні перебуває **119** кримінальних проваджень згаданої категорії, з яких у **трьох** особам повідомлено про підозру.

У сфері **протидії корупції** упродовж січня-вересня 2016 року територіальними органами поліції скеровано до суду з обвинувальними актами та клопотаннями про звільнення від відповідальності **36** кримінальних проваджень стосовно **37 осіб**. Загальна сума спричинених злочинами збитків становить більше **2,7 млн. грн.**, з яких відшкодовано **617 тис. грн.** З метою відшкодування збитків пред'явлено позови на суму майже **1,5 млн. грн.** та накладено арешт на суму **40 тис. грн.**

Для прикладу, прокуратурою області здійснюється процесуальне керівництво у кримінальному провадженні за фактом заволодіння службовими особами **управління капітального будівництва та дорожнього господарства** Сумської міської ради бюджетними коштами, виділеними на реконструкцію каналізаційного напірного колектора у місті Суми (за ч. 3 ст. 191, ч. 1 ст. 366 КК України).

Також слідчим управлінням ГУНП в Сумській області за процесуального керівництва прокурорів прокуратури області проводиться досудове слідство у кримінальному провадженні за ознаками кримінальних правопорушень, передбачених ч.ч. 3, 4 ст. 191, ч. 1 ст. 358 КК України, стосовно службових осіб **КП «Міськводоканал»** Сумської міської ради, якими здійснено оплату підрядним організаціям завищеної вартості ряду виконаних робіт.

У поточному році направлено до суду **9** кримінальних проваджень у сфері **земельних відносин**.

Крім того, прокуратурою Сумської області вивчено стан додержання вимог закону в ході виявлення, розкриття та досудового розслідування злочинів, пов'язаних із розкраданням та нецільовим використанням бюджетних коштів у **сфері газо-, водо-, теплопостачання**. Завдяки вжитим заходам упродовж липня-вересня 2016 року внесено відомості до ЄРДР та розпочато

досудове розслідування у **8** кримінальних провадженнях вказаної категорії. Ряд цих проваджень є актуальними.

Боротьба з **організованою злочинністю** залишається одним з першочергових завдань правоохоронних органів. Упродовж 2016 року правоохоронцями регіону знешкоджено 5 організованих груп.

Стосовно 3 організованих груп кримінальні провадження спрямовані до суду, судові розгляди тривають.

До найбільш актуальних слід віднести кримінальне провадження щодо скоєння п'ятьма особами у складі організованої групи спільно з посадовими особами Сумської митниці ДФС, незаконного ввезення на територію України 84 одиниць транспортних засобів, із використанням підроблених документів різних підприємств і мінімізацією сплати митних платежів при імпорті товарів по заниженим цінам, та легалізації товарно-матеріальних цінностей ввезених контрабандним шляхом, чим завдано збитків бюджету на загальну суму понад 8,5 млн. грн. Досудове розслідування триває.

Слідчими **органів фіскальної служби області** до суду спрямовано **17** кримінальних проваджень (11 – за аналогічний період 2015 року), **12** з яких – з обвинувальними актами (8 – минулого року), ще 5 проваджень направлено до суду для звільнення особи від кримінальної відповідальності у зв'язку із добровільною сплатою сум податкових зобов'язань. У закінчених кримінальних провадженнях забезпечено відшкодування 7,4 млн. грн. збитків з 10,8 млн. грн. встановлених, що становить майже 70%.

Крім того, прокуратурою області здійснювалось процесуальне керівництво у кримінальному провадженні за фактом ухилення від сплати податків в особливо великих розмірах службовими особами одного з **державних підприємств області**. У ході слідства встановлений факт умисного ухилення від сплати податку на додану вартість у розмірі **5,3 млн. грн.**

Упродовж січня-вересня 2016 року слідчими **органів прокуратури** розслідувалося **373** кримінальних провадження. Досудове розслідування завершено у 189 з них. За аналогічний період 2015 року розслідувалося 408 проваджень, а 243 із них завершено.

До суду в 2016 році спрямовано 30 обвинувальних актів.

Із направлених до суду актів: 22 (проти 17) - про корупційні злочини, а 6 (проти 2) – про правопорушення, вчинені у бюджетній системі.

Зусилля слідчих спрямовувалися на розслідування актуальних і резонансних кримінальних проваджень.

Так, у 2016 році до суду спрямовано обвинувальний акт стосовно службовця, посада якого віднесена до **3 категорії** (*Михайленко Д.Г. - начальник Регіонального відділення Фонду держмайна України по Сумській області*) за фактами вчинення ним розтрати бюджетних коштів.

Спрямовано до суду провадження стосовно головного інженера **ТОВ «СКАТ»** Стецюри В.В., який підозрюється у вчиненні у співучасті з

керівником названого підприємства кримінального правопорушення, передбаченого ч. 5 ст. 191 КК України – привласнення бюджетних коштів на суму 1,068 млн. грн. при виконанні реконструкції котельні Охтирської ЦРЛ у 2012 році. Обвинувальний акт щодо Стецюри В.В. спрямовано на розгляд суду. Крім того триває розслідування стосовно директора ТОВ «СКАТ» Махмудова А.А. У зв'язку із його хворобою досудове розслідування наразі зупинене.

Повідомлено про підозру за ч. 3 ст. 368 КК України колишньому **директору Сумського НДЕКЦ** МВС України за фактом отримання від начальника Сумського ВП ГУ НП в Сумській обласній неправомірної вигоди у вигляді планшетного комп'ютера вартістю 11985 грн.

У поточному році також повідомлено про підозру двом працівникам Сумської митниці за фактом зловживання ними владою та службовими повноваженнями при здійсненні митного оформлення вантажних автомобілів ДАФ, внаслідок чого до бюджету держави не надійшло податків, зборів та митних платежів на суму понад 1,7 млн. грн. Обвинувальні акти стосовно цих працівників митниці вже скеровано до суду.

У 2016 році до суду скеровано **10** обвинувальних актів стосовно **працівників поліції**, у тому числі за 6 фактами одержання ними неправомірної вигоди, одне з яких – стосовно керівника Конотопського відділу поліції. Завершено досудове розслідування трьох кримінальних проваджень про корупційні кримінальні правопорушення щодо працівників Державної фіскальної служби, внаслідок чого до бюджету держави не надійшло податків, зборів та митних платежів на суму понад 2 млн. грн. До суду спрямовано обвинувальні акти стосовно 3 працівників Державної пенітенціарної служби.

Також значну увагу слідчими прокуратури області приділено розслідуванню кримінальних проваджень щодо протиправних дій проти учасників **Євромайдану**.

Усього у кримінальних провадженнях цієї категорії завершено досудове розслідування та скеровано обвинувальні акти до суду стосовно 7 осіб у 6 провадженнях про злочини, пов'язані з незаконним затриманням, притягненням до кримінальної відповідальності та обранням запобіжних заходів учасникам масових акцій протесту. Обвинувальні акти направлено до суду щодо 2 суддів, колишнього прокурора області, 2 прокурорів прокуратури, слідчого міліції, колишнього заступника начальника УМВС України в Сумській області.

За безпосереднім процесуальним керівництвом працівників галузевого відділу прокуратури області упродовж 9 місяців поточного року до суду **направлено 12 обвинувальних актів** стосовно осіб, дії яких безпосередньо були спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади, розголошення державної таємниці, незаконного придбання та розповсюдження спеціальних технічних засобів негласного отримання і контролю інформації, а також контрабанди історико-культурних цінностей, сильнодіючих речовин та наркотичних засобів.

Координуюча функція прокуратури області безпосередньо спрямована на активізацію зусиль правоохоронних органів, передусім їх оперативного складу, щодо виявлення, своєчасного попередження і викриття фактів вчинення терористичних актів, як крайнього радикального прояву сепаратизму.

Виконуючи одну з конституційних функцій органів прокуратури, керуючись приписами статті 2 КПК України та основоположними принципами ООН щодо ролі обвинувачення при захисті інтересів держави, враховуючи положення підозрюваного та жертви, звертаючи увагу на всі обставини, що мають відношення до справи, не залежно від того вигідні вони чи ні для підозрюваного, державні обвинувачі у кримінальних справах і провадженнях подали до вищих **судових інстанції документи прокурорського реагування** стосовно **245** осіб.

На даний час з їх числа в апеляційному та касаційному порядку **змінено і скасовано** неправосудні вироки та ухвали стосовно **188** осіб, в тому числі й незаконні виправдувальні вироки стосовно 13 осіб.

Органами прокуратури області вживаються заходи щодо підвищення ефективності діяльності у сфері реалізації нового антикорупційного законодавства.

Упродовж 9 місяців 2016 року правоохоронними органами області складено та направлено до суду **103 протоколи** про адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією. Судами **розглянуто 90** протоколів та накладено штрафи на загальну суму **116 тис. грн.**, що майже у 6 разів більше, ніж за аналогічний період минулого року, одну посадову особу на 6 місяців позбавлено права обіймати посади в органах державної влади та місцевого самоврядування.

Протоколи складались у відношенні посадових осіб органів місцевого самоврядування 3 категорії – 2 (голова районної ради, міський голова міста обласного значення), 4 категорії – 16 (заступник голови районної ради, міський голова, сільський голова), 5 категорії – 8 (начальник управління, начальник відділу, секретар сільської ради), депутатів сільських рад – 31, посадових осіб юридичних осіб публічного права – 24.

97 виявлених правопорушень, пов'язаних з корупцією, становлять порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, ще 5 – порушення вимог фінансового контролю, в одному випадку порушення обмежень щодо входження до складу правління підприємства.

Органами прокуратури області у поточному році внесено 124 подання у порядку ч. 3 ст. 65 Закону України «Про запобігання корупції» (за аналогічний період минулого року – 4), за результатами їх розгляду до дисциплінарної відповідальності притягнуто 17 осіб, у тому числі 3 - звільнено з займаних посад.

**У сфері охорони дитинства** основним завданням органів прокуратури залишається забезпечення захисту прав і свобод дітей шляхом комплексного використання всіх функцій прокуратури.

У поточному році в інтересах дітей та держави у сфері охорони дитинства до судів спрямовано 52 позови на суму **15,7 млн. грн.**, з яких задоволено – **49** на суму **понад 1,8 млн. грн.** Інші розглядаються судами.

Прокурори зверталися до суду з позовами про стягнення на користь дітей соціальних виплат, стипендій, оформлення права власності на майно, накладення заборони на відчуження житла дітей тощо.

Зокрема, заявлено **16** позовів на суму майже **1,6 млн. грн.** про встановлення права власності на житло та земельні паї, що внаслідок відсутності правовстановлюючих документів, бездіяльності служб у справах дітей чи опікунів, інших обставин тривалий час нотаріально не було оформлено дітям після смерті батьків.

На захист інтересів держави заявлено **9 позовів** про стягнення заборгованості за договорами та визнання недійсними договорів оренди приміщень та землі навчальних закладів на суму **13,9 млн. грн.**

Крім того, за результатами вступу прокуратури області у розгляд справи господарським судом вдалося запобігти незаконному стягненню з місцевого бюджету більш ніж **1,5 млн. грн.**

Ініційовано питання перегляду рішення господарського суду Сумської області за нововиявленими обставинами, у зв'язку з чим скасовано судові рішення про встановлення права власності на незаконно відчужений дитячий заклад оздоровлення та відпочинку **на суму 254 тис. грн.**

Не допущено випадків незаконного притягнення дітей до кримінальної відповідальності.

Дещо стабілізовано криміногенну ситуацію у підлітковому середовищі. За 9 місяців рівень злочинності серед неповнолітніх знизився на 28,5%.

Органами прокуратури області з початку року за наслідками застосування **представницьких повноважень** заявлено позовів на захист інтересів громадянина або держави на суму майже **70 млн. грн.**, судами вже задоволено та відповідачами добровільно сплачено коштів на суму **33,7 млн. грн.** На розгляді судів перебуває вимог за позовами прокурорів **майже на 119 млн. грн.** За прокурорського втручання запобігнуто стягненню з державного бюджету **понад 64 млн. грн.**

Постійно вживаються представницькі заходи щодо захисту інтересів держави **у земельній сфері.** Пред'явлено на цьому напрямі позовів на суму понад **47,1 млн. грн.**

Загалом у поточному році за втручання органів прокуратури області до державної власності **повернуто 670 га** земель.

Так, за результатами моніторингу судових рішень прокуратурою області оскаржено до Харківського апеляційного господарського суду рішення

господарського суду Сумської області, яким задоволено позов фізичної особи-підприємця Бровкіна А.М. до Манухівської сільської ради Путивльського району про визнання права власності на нерухоме майно. Оскаржуваним рішенням порушувались інтереси держави, оскільки фактично у позивача були відсутні підстави для набуття права власності на нерухоме майно загальною площею 2163 кв. м., що знаходиться на землях комунальної власності.

Суд апеляційної інстанції погодився із доводами прокурора та скасував незаконне рішення суду першої інстанції, внаслідок чого **попереджено неправомірне відчуження** земель комунальної власності площею **2163 кв. м.**

Крім того, прокуратура області звернулася з позовом в інтересах Державної інспекції сільського господарства в Сумській області, Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру до Головного управління Держгеокадастру у Сумській області та Бондаренка С.М. про **розірвання 11 договорів оренди** земель сільськогосподарського призначення площею понад **405,5 га.**, які відповідно до проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок та технічної документації із землеустрою мають цільове призначення для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, однак у подальшому були використані не за цільовим призначенням.

Також, прокуратурою області пред'явлено позов до господарського суду Сумської області про стягнення з **ТОВ «Глухівський кар'єр кварцитів»** в інтересах держави понад **4 млн. грн.** Предметом вказаного позову є доходи, безпідставно отримані товариством у 2012 році внаслідок реалізації видобутих у період зупинення дії спеціального дозволу на користування надрами.

Крім цього, Сумською місцевою прокуратурою заявлено позов в інтересах Сумської міської ради до **управління капітального будівництва** та дорожнього господарства Сумської міської ради, ТОВ «Руна Петрол» про визнання недійсним договору про співробітництво щодо будівництва в обласному центрі автозаправного комплексу, на підставі якого неправомірно передано у користування приватній структурі земельну ділянку площею **0,18 га** вартістю **2,2 млн. грн.**

Вживаються заходи щодо наповнення місцевого бюджету за рахунок **стягнення коштів за договорами про залучення коштів пайової участі** замовників будівництва у розвиток інфраструктури.

Так, Сумською місцевою прокуратурою спрямовано до господарського суду 4 позови вказаної категорії щодо стягнення понад 500 тис. грн. боргу. Судами вже розглянуто 2 позови та задоволено вимоги про стягнення 260 тис. грн., у добровільному порядку відповідачами сплачено 80 тис. грн., ще 2 позови перебувають у провадженні суду.

Крім того, прокуратурою області 13.09.2016 внесено відомості до ЄРДР за ч. 1 ст. 364 КК України за фактом виключення кошторисної вартості електричних мереж службовими особами органів місцевого самоврядування під час складання договорів про залучення пайових внесків на розвиток

інфраструктури м. Суми, що призвело до недоотримання місцевим бюджетом грошових коштів. Крім того, необґрунтовано звільнено окремих забудовників від сплати пайових внесків та зареєстровано декларації про готовність об'єкта до експлуатації за наявності заборгованості зі сплати таких внесків.

На захист інтересів у *сфері державної власності* заявлений позов до господарського суду про стягнення із ТОВ «Горобина» заборгованості за оренду майна. Рішенням суду з відповідача стягнуто **1,1 млн. грн.**, ще майже **700 тис. грн.** сплачено ним у добровільному порядку.

Проводиться робота щодо моніторингу незаконних судових рішень. Зокрема, рішенням апеляційного суду Сумської області від 02.08.2016 за апеляційною скаргою Шосткинської місцевої прокуратури скасовано рішення Середино-Будського районного суду від 06.08.2015 про визнання укладеним договором купівлі-продажу нерухомого майна площею понад **1200 кв.м** вартістю **1,6 млн. грн.**, розташованого на землях комунальної власності, а також права власності на нього.

Органами прокуратури області вживаються заходи, спрямовані на забезпечення реального виконання постановлених за їх позовами судових рішень.

Активізовано реагування на порушення в діяльності органів державної виконавчої служби шляхом внесення скарг в порядку відомчого контролю, яких з початку року задоволено 99. Як наслідок, на виконання рішень судів упродовж січня-липня вже стягнуто понад **13 млн. грн.**

Вжитими заходами в цілому забезпечено додержання конституційних прав громадян під час їхнього поміщення і тримання у **пенітенціарних установах** та інших місцях застосування заходів примусового характеру. Не допущено надзвичайних подій, у тому числі таких, що дезорганізують діяльність виправних установ і закладів тимчасового обмеження особистої свободи громадян.

Рівень рецидивної злочинності в установах Державної кримінально-виконавчої служби області знизився майже у три рази (9 проти 25).

За результатами розгляду **325 документів** реагування до дисциплінарної відповідальності притягнуто 134 особи.

У поточному році проведені актуальні перевірки стану додержання вимог Кодексу України про адміністративні правопорушення при застосуванні заходів примусового характеру у Сумському прикордонному загоні та управлінні Державної міграційної служби, кримінально-виконавчого законодавства при проведенні в установах виконання покарань соціально-виховної роботи із засудженими, Закону України «Про психіатричну допомогу» при наданні психіатричної допомоги у примусовому порядку, законодавства про працю засуджених у виправних установах області, при виконанні кримінальних покарань у виді штрафу і конфіскації майна, приведенні вироків суду до виконання, додержання вимог законодавства щодо матеріально-побутового та

медико-санітарного забезпечення ув'язнених і засуджених у спецустановах підрозділів Національної поліції та установі попереднього ув'язнення тощо.

При цьому, перевітками проведеними у психіатричних закладах області, які є комунальними закладами Сумської обласної ради, виявлені порушення прав хворих та діючого законодавства, пов'язані з неналежними матеріально-побутовим забезпеченням хворих та їх лікуванням, причинами яких є незадовільне фінансування таких лікувальних закладів.

Прокурорами забезпечується своєчасна та належна перевірка доводів, викладених у зверненнях, вживаються заходи до поновлення порушених прав громадян та економічних інтересів області. Упродовж 9 місяців 2016 року розглянуто **4480 звернень**, з яких 90 задоволено. Прийнято громадян на особистому прийомі 2006.

Прокурорами дотримуються вимоги ст.7 Закону України «Про звернення громадян», в результаті чого кількість звернень направлених в інші відомства для вирішення становить 38% від розглянутих звернень. Відсутні задоволені звернення, з тих що раніше відхилялися підпорядкованими прокурорами.

Прокуратура області у межах компетенції забезпечує виконання взятих Україною зобов'язань за міжнародними договорами про **міжнародне співробітництво** під час кримінального провадження.

Упродовж поточного року прокуратурою області розглянуто та організовано виконання 51 запиту про міжнародне співробітництво під час кримінального провадження, з яких **20** звернень українських органів слідства та 31 – іноземних компетентних органів. Співпраця з питань міжнародного співробітництва під час кримінального провадження стосувалася 17 держав світу (Республіка Польща, Республіка Молдова, Республіка Білорусь, Російська Федерація, Республіка Австрія, Італійська Республіка, ФРН, Турецька Республіка, Угорська Республіка, ОАЕ, Республіка Казахстан, Туркменістан, Грузія, Республіка Вірменія, Республіка Філіппіни, Республіка Кіпр, США).

З метою забезпечення максимальної прозорості в діяльності органів прокуратури шляхом співпраці з представниками громадськості при прокуратурі Сумської області оновлено склад **Консультативної ради**, до якої увійшли відомі громадські та політичні діячі, фахівці з юриспруденції, науковці та журналісти. Окрім того, керівництво прокуратури області систематично долучається до обговорення важливих питань під час засідань ради підприємців, громадської ради при Сумській обласній державній адміністрації тощо.

Разом з тим, на офіційному веб-сайті прокуратури Сумської області оприлюднюється інформація про діяльність прокуратури, до відома суспільства невідкладно доводиться хід розслідування актуальних і резонансних кримінальних проваджень. Лише з початку року на офіційному представництві відомства оприлюднено понад 350 повідомлень. Сторінка відомства також представлена в соціальних мережах Facebook, Twitter та YouTube. За вказаний

період проведено 12 брифінгів з питань, які викликали широкий суспільний резонанс.

Вирішення окреслених питань щодо стану законності та вжиття заходів по її зміцненню знаходиться під постійним контролем керівництва прокуратури області.

**Відділ організаційного та правового  
забезпечення прокуратури Сумської області**